

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

ΣΥΝΟΨΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

ΕΜΣΤ

ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

BILL VIOLA, *THE STOPPING MIND*, 1991

BRUCE NAUMAN, *Κλόουν*, 1987

Μαγναβόνι φρονιάζει δικαστήριό σας

Οι Magnavox τηλεοράσεις είναι οι καλύτερες στον κόσμο. Είναι οι πιο αξιόπιστα, οι πιο ασφαλή, οι πιο ευχάριστα, οι πιο οικονομικά. Είναι οι πιο ευχάριστα, οι πιο ασφαλή, οι πιο οικονομικά. Είναι οι πιο ευχάριστα, οι πιο ασφαλή, οι πιο οικονομικά.

Μαγναβόνι, η τέχνη της τηλεόρασης.

Magnavox
Τηλεόραση - Ηλεκτρονική

Διαφήμιση του 60 για την τηλεόραση Magnavox

■ Ο καλλιτέχνης που χρησιμοποιεί το βίντεο έχει επηρεαστεί λοιπόν από την τηλεόραση;

■ Ασφαλώς η γενιά των καλλιτεχνών που μεγάλωσε με την τηλεόραση έπαιξε σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της βιντεοτέχνης. Όμως σημαντικό ρόλο έπαιξε και ο κινηματογράφος, ο οποίος προηγείται χρονικά της τηλεόρασης. Αργότερα, η εξέλιξη της τεχνολογίας έφερε στα χέρια των καλλιτεχνών και άλλα μέσα, όπως τον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή, τα βιντεοπαιχνίδια, και νέους τρόπους επικοινωνίας όπως το Ίντερνετ.

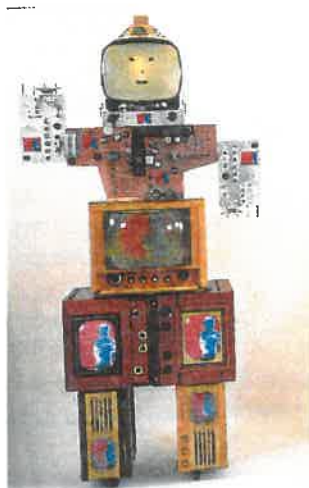
■ Πόσο ρόλο παίζει ο ήχος σ' ένα έργο βίντεο;

■ Συχνά ο ήχος στα έργα βίντεο είναι σημαντικό στοιχείο και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι, διεγείροντας, εκτός από τα μάτια, και τα αυτιά του θεατή.

■ Τι σημαίνει βιντεοεγκατάσταση;

■ Είναι ένας τρόπος παρουσίασης των έργων βίντεο. Προϋποθέτει χώρο για την προβολή του έργου έτσι ώστε να λειτουργούν όλα τα στοιχεία τα οποία ο καλλιτέχνης επιλέγει για το έργο του: δηλαδή, μέγεθος, χρώμα, ήχο και, σε μερικές περιπτώσεις, ειδική διάταξη των μηχανημάτων προβολής.

Μια βιντεοεγκατάσταση μπορεί να γίνει εντέλει ένας θεατρικός χώρος.

NAM JUNE PAIK
Οικογένεια των Ρομπότ, 1986

WOLF VOSTELL, *TV De-collage, 1958*

**■ Οι συμμετέχοντες καλλιτέχνες στην έκθεση:
ΣΥΝΟΠΣΙΣ Ι – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ εκπροσωπούν διάφορες
τάσεις, τεχνικές, ιδέες από τον κόσμο της
βιντεοτέχνης;**

■ Ναι. Ο καθένας απ' αυτούς διαλέγει έναν διαφορετικό τρόπο χειρισμού του μέσου και για διαφορετικούς λόγους, όπως θα διαπιστώσετε και εσείς. Θα έχει αξία να σημειώσετε τις παρατηρήσεις σας ως προς τον τρόπο χειρισμού του μέσου, και ως προς τους λόγους που εσείς επισημαίνετε και οι οποίοι κάνουν κάθε έργο ενδιαφέρον.

**■ Το Ίντερνετ, ο κινηματογράφος, η βιντεοτέχνη, ο
Ηλεκτρονικός Υπολογιστής είναι αποτέλεσμα των
τεχνολογικών εξελίξεων του 20^{ου} αιώνα. Πόσο
εξοικειωμένοι είμαστε πραγματικά με τον νέο τρόπο
επικοινωνίας;**

■ Ο καθένας από εμάς έρχεται πλέον αντιμέτωπος με την τεχνολογία καθημερινά. Το ζήτημα είναι πόσο δημιουργικά μπορεί και πρέπει ο άνθρωπος να χειρίζεται τα νέα μέσα είτε για πληροφόρηση είτε για να κάνει τέχνη. Όπως θα διαπιστώσατε και εσείς από τη μέχρι τώρα εμπειρία σας, υπάρχουν πολλοί τρόποι για δημιουργική επαφή με την τεχνολογία. Οι καλλιτέχνες πάλι, όσοι από αυτούς χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά εργαλεία, δεν επιδιώκουν παρά την έκφραση ιδεών, την παραγωγή συναισθημάτων και τελικά την επικοινωνία με τους θεατές μέσα από τη χρήση των μέσων τους.

Ο μεγάλος ρώσος ζωγράφος **Wassily kandinsky (1866-1944)** υποστήριζε πως «λέξεις, μουσικοί τόνοι και χρώματα έχουν τη φυσική δύναμη να φέρουν στο προσκήνιο ψυχικές δονήσεις» και ακόμη πως «...ο διαμορφωτικός παράγοντας στη δημιουργία ενός έργου τέχνης είναι η δόνηση του ίδιου του καλλιτέχνη». Ας φροντίσουμε να αναγνωρίσουμε αυτές τις δονήσεις και ας αφεθούμε στα συναισθήματα που μας προκαλούν.

ΟΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΕΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΥΝΟΨΙΣ Ι – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Σοφία Κοσμάογλου

Νίκος Ναυρίδης

Αλέξανδρος Ψυχούλης

Δημήτρης Κόζαρης

Δανάη Στράτου

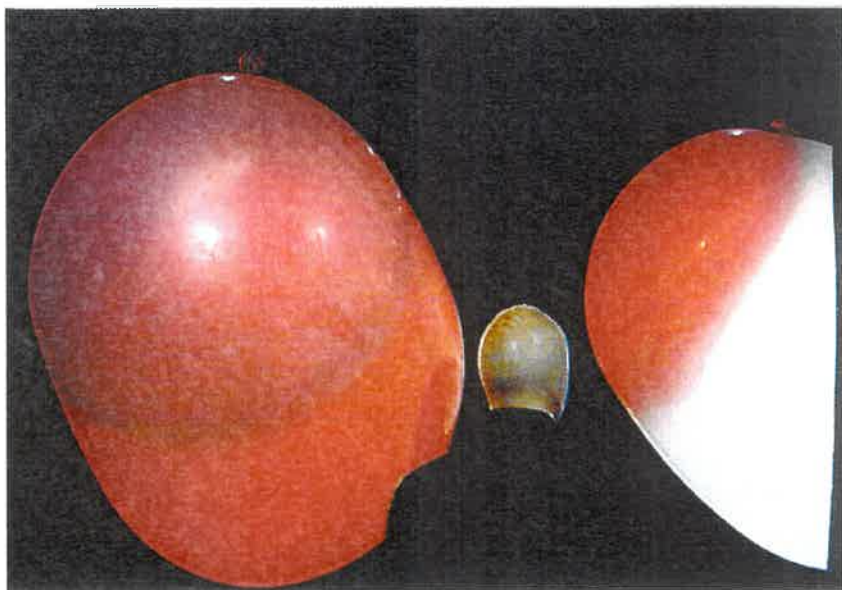
Αιμιλία Παπαφιλίππου

Τζένη Μαρκέτου

Μίλτος Μανέτας

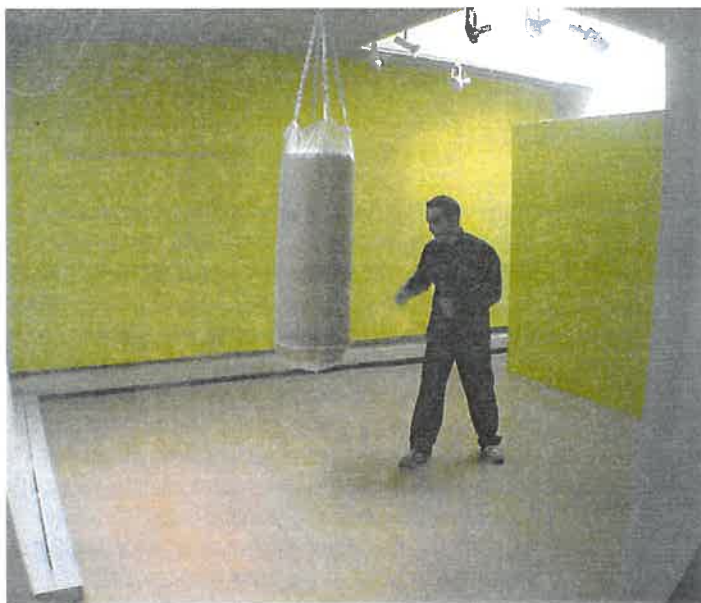
ΝΙΚΟΣ ΝΑΥΡΙΔΗΣ, *Looking for a place,*
(Αναζητώντας έναν τόπο), 1999

ΝΙΚΟΣ ΝΑΥΡΙΔΗΣ

Ο Νίκος Ναυρίδης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1958. Σπούδασε αρχιτεκτονική στο Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο και ζωγραφική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών. Το μεγαλύτερο μέρος της δουλειάς του αποτελείται από έργα βίντεο που καταγράφουν την αναζήτηση του άδειου χώρου. Χρησιμοποιεί το λάτεξ ως βασικό υλικό, το οποίο μεταμορφώνεται σε κέλυφος του κενού.

Ο Νίκος Ναυρίδης ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Στην έκθεση «Σύνοψις 1» παρουσιάζει την εγκατάσταση βίντεο **Looking for a place** (Αναζητώντας έναν τόπο), η οποία παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην Μπιενάλε της Σάντα Φε και αποτελείται από τέσσερις προβολές βίντεο με ήχο, συγχρονισμένες μεταξύ τους. Ο καλλιτέχνης καταγράφει τις κινήσεις εννέα ανθρώπων σ' ένα περιβάλλον που αποτελείται από μπαλόνια κατασκευές.

Οι άνθρωποι αυτοί με τις «συμπεριφορές» και τον «τρόπο» τους ορίζουν ένα χώρο, το «χώρο» τους.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΨΥΧΟΥΛΗΣ, *Πρώτα με γιατί*, 2000

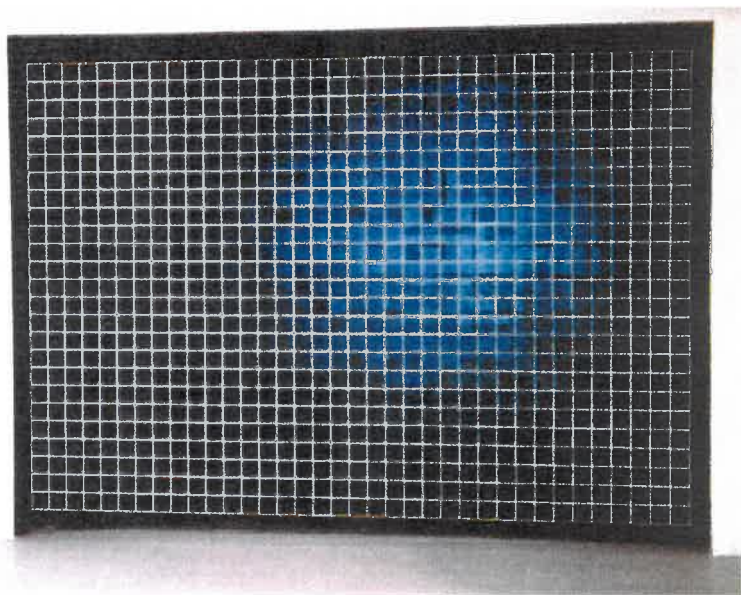
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΨΥΧΟΥΛΗΣ

Ο Αλέξανδρος Ψυχούλης γεννήθηκε στον Βόλο το 1966. Σπούδασε γραφιστική στα Τ.Ε.Ι. Αθηνών και ζωγραφική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών. Το 1997 συμμετείχε στην ομάδα που εκπροσώπησε επίσημα την Ελλάδα στην 47η Μπιενάλε της Βενετίας, όπου τημήθηκε με το βραβείο BENESSE για το έργο *Black Box (Μαύρο Κουτί)*.

Ο Αλέξανδρος Ψυχούλης δημιουργεί αλληλεπιδραστικές εγκαταστάσεις, οι οποίες ενεργοποιούνται από τον θεατή και κινητοποιούν το υποσυνείδητό του, εκφράζοντας μέσα από εικόνες ή ήχους τους φόβους, τις επιθυμίες ή τις αναμνήσεις του.

Ζει και εργάζεται στην Αθήνα.

Στην έκθεση «Σύνοψις 1» παρουσιάζει τη διαδραστική εγκατάσταση ***Ρώτα με γιατί***, στην οποία ο θεατής καλείται να γρονθοκοπήσει ένα σάκο του μπόξ. Κάθε φορά που ο σάκος δέχεται ένα χτύπημα, ακούγονται από τα μεγάφωνα οι αιτίες για τη βίαιη αυτή συμπεριφορά.

ΔΑΝΑΗ ΣΤΡΑΤΟΥ, *Προοπτική Νερού*, 1999

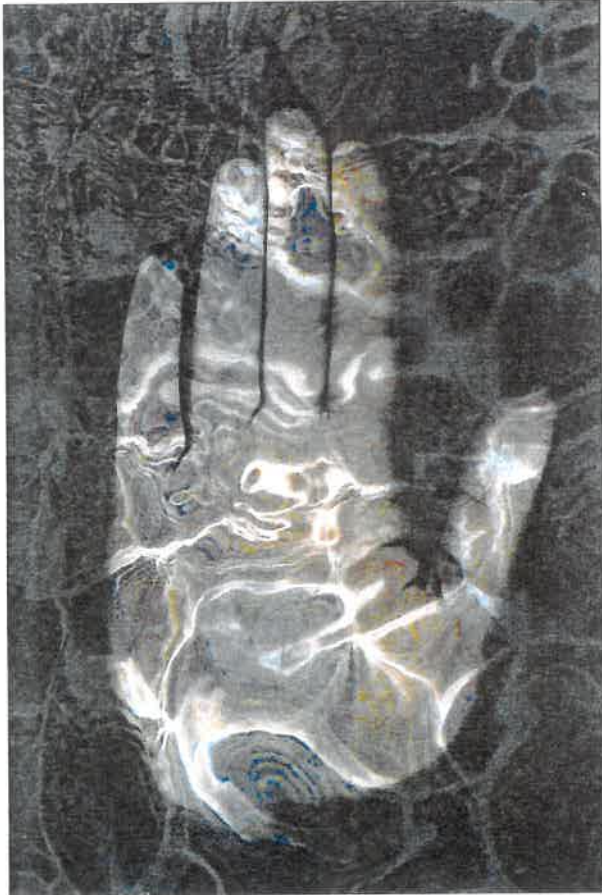
ΔΑΝΑΗ ΣΤΡΑΤΟΥ

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964. Σπούδασε γλυπτική στο St. Martin's College of Art and Design στο Λονδίνο. Το 1997 (σε συνεργασία με την ομάδα D.A.ST. Arteam) παρουσίασε τη *land-art* (τέχνη της γης) εγκατάσταση *Desert Breath* στην Ελ Γκούνα της Αιγύπτου, η οποία κάλυπτε έκταση 100.000 τ.μ. Το 1999 συμμετείχε στην επίσημη αντιπροσωπεία της Ελλάδας στην 48^η Μπιενάλε της Βενετίας με το έργο *Προοπτική Νερού*. Η Δανάη Στράτου δημιουργεί εγκαταστάσεις χώρου, χρησιμοποιώντας υλικά όπως νερό, χώμα, μέταλλο, σε συνδυασμό με οπτικοακουστικές προβολές. Πρόθεσή της είναι ο θεατής να βιώνει τα έργα της με όλες του τις αισθήσεις.

Ζει και εργάζεται στην Αθήνα.

Στην έκθεση «Σύνοψις 1» παρουσιάζει το έργο **Προοπτική Νερού** που αναπροσαρμόστηκε για την παρουσίασή του στο Ε.Μ.Σ.Τ. Αποτελείται από μια κατακόρυφη προβολή βίντεο (νερού / δρόμου), ορατή μόνο μέσα από μια δέσμη 900 ορθογώνιων σωλήνων αλουμινίου. Από το βάθος του χώρου ακούγεται ο ήχος του νερού και του δρόμου.

www.danaestratou.gr

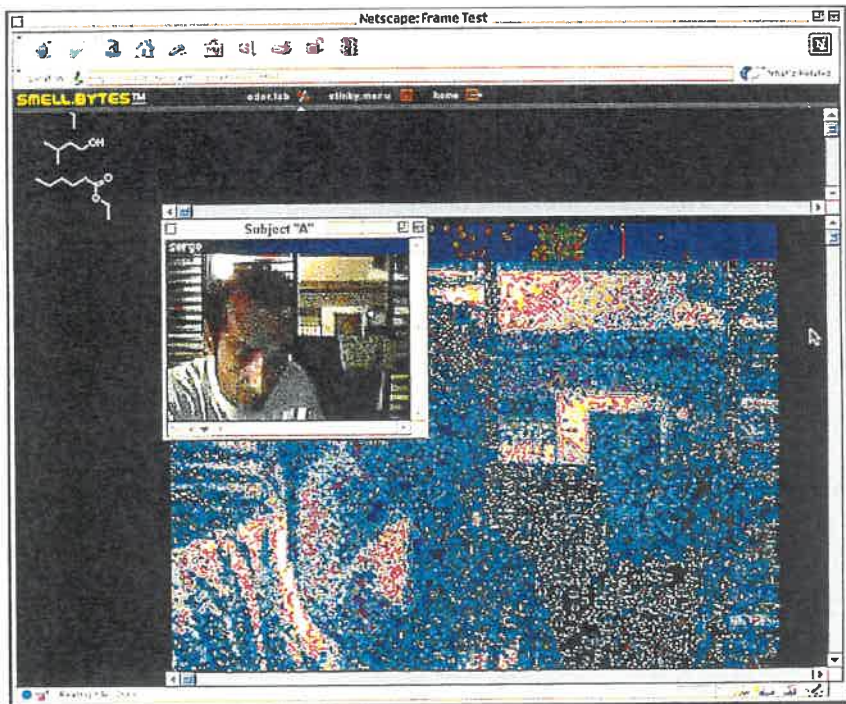

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ, *FIXed in Flux*, 2000

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ

Η Αιμιλία Παπαφιλίππου γεννήθηκε το 1961 στην Ασμάρα της Ερυθραίας. Σπούδασε ζωγραφική στο εργαστήριο Δ. Κοκκινίδη, στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών στην Αθήνα, και συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές πάνω στην τέχνη του βίντεο με τον Peter Campus στο Πανεπιστήμιο Νέας Υόρκης με διδακτική υποτροφία του Πανεπιστημίου και υποτροφία του ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης». Η θεματολογία των έργων της εξετάζει τις σχέσεις των αντιθέτων ως συνεκτική συνθήκη απαραίτητη για τη δημιουργία.

Η Αιμιλία Παπαφιλίππου ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Στην έκθεση «Σύνοψις 1», το έργο της **FIXed in Flux** εξετάζει θεματικά τη σχέση των αντιθέτων τάξης - χάους και καλεί τον θεατή να επισκεφθεί, διαμέσου του πραγματικού αλλά και του ιδεατού χώρου του Ε.Μ.Σ.Τ., το χώρο του πρώην εργοστασίου ΦΙΞ. Ο θεατής μεταβαίνει από τον διαμορφωμένο εν-τάξει εκθεσιακό χώρο στον υπό διαμόρφωση ασαφή χαοτικό χώρο του ΦΙΞ. Εκεί τον περιμένει μια προβολή βίντεο στο δάπεδο του υπογείου, η οποία ερευνά τη συνεκτική σχέση τάξης - χάους.

TZENH MAPKETOY, *SMELL BYTES™*, 1998-2000

TZENH MARKETOY

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε φωτογραφία και γλυπτική στο Corcoran School of Art, στην Ουάσινγκτον, και πήρε το Masters της από το Pratt Institute της Νέας Υόρκης. Εξακολουθεί να ζει στη Νέα Υόρκη και διδάσκει στο Cooper Union School of Art και στο New School for Social Research. Η Τζένη Μαρκέτου ασχολείται με το Ίντερνετ, τα δικτυακά περιβάλλοντα τηλεπαρουσίας και τις ψηφιακές τεχνολογίες, και ενδιαφέρεται για θέματα όπως η παρακολούθηση και η προστασία της ιδιωτικής ζωής, η υποκειμενικότητα και οι πληροφορίες, η ταξινόμηση και η παραβίαση, το πάθος και η επιθυμία.

Στην έκθεση «Σύνοψις 1» ο θεατής βιώνει το **SMELL.BYTES™** τόσο ως ένα on-line έργο όσο και ως ένα υβριδικό φυσικό περιβάλλον, μέσω τριών πανοραμικών προβολών. Μέσα από την εικονική προσωπικότητα του χάκερ Chris.053, το **SMELL.BYTES™** εξετάζει την ανθρώπινη υποκειμενικότητα στο Διαδίκτυο.
www.jmarketo@thing.net

ΜΙΛΤΟΣ ΜΑΝΕΤΑΣ, *Βίντεο από Βίντεοπαιχνίδια, 1996-2000*

ΜΙΑΤΟΣ ΜΑΝΕΤΑΣ

Ο Μίλτος Μανέτας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964. Σπούδασε στην Accademia di Belle Arti di Brera στο Μιλάνο. Τα τελευταία χρόνια τον απασχολεί η έννοια της «ψηφιακής» πραγματικότητας και πώς αυτή διαμορφώνει τη ζωή μας. Δημιουργεί χρησιμοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία άλλοτε ως μέσο έκφρασης και άλλοτε ως θέμα των ζωγραφικών του έργων.

Ο καλλιτέχνης ζει και εργάζεται στο Λος Άντζελες και τη Νέα Υόρκη.

Στην έκθεση «Σύνοψις 1» παρουσιάζει μια εγκατάσταση με δέκα βίντεο και επίτοιχες προβολές βίντεο με τίτλο **Βίντεο από βίντεο παιχνίδια**. Χρησιμοποιώντας αποσπάσματα από γνωστά βίντεο-παιχνίδια, δημιουργεί νέες αφηγήσεις που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως σύγχρονα δράματα. Ο καλλιτέχνης ισορροπεί ανάμεσα στην πραγματικότητα των εικονικών ηρώων του και σ' αυτήν που ζούμε.

<http://www.manetas.com>

ΣΟΦΙΑ ΚΟΣΜΑΟΓΛΟΥ, *Skinner Box*, 2000

ΣΟΦΙΑ ΚΟΣΜΑΟΓΛΟΥ

Γεννήθηκε το 1970 στο Γιοχάννεσμπουργκ της Νότιας Αφρικής. Ξεκίνησε τις σπουδές της στο Πανεπιστήμιο Newcastle upon Tyne στην Αγγλία και πήρε το πτυχίο της γλυπτικής από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών στην Αθήνα. Η Σοφία Κοσμάογλου, με την αίσθηση της «επιστημονικής ψυχρότητας» που διακρίνει το έργο της, παρατηρεί τη φύση των ανθρωπίνων σχέσεων, χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα όπως βίντεο, εγκαταστάσεις, performance, ζωγραφική. Η Σοφία Κοσμάογλου ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Στην έκθεση «Σύνοψις 1» παρουσιάζει την εγκατάσταση **Skinner Box**. Οι θεατές εισέρχονται σε δύο δωμάτια τα οποία χωρίζονται μ' ένα ενσωματωμένο τζάμι παρακολούθησης. Το φως ανάβει και σβήνει διαδοχικά στο κάθε δωμάτιο με αποτέλεσμα ο παρατηρητής από υποκείμενο να μετατρέπεται σε αντικείμενο. Την εγκατάσταση συνοδεύουν δύο βίντεο που παρουσιάζουν ένα ενυδρείο με καρχαρίες.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΖΑΡΗΣ, *Η Κατάκτηση μιας Ανύπαρκτης Δύσης*, 2000

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΖΑΡΗΣ

Ο Δημήτρης Κόζαρης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1960. Σπούδασε ζωγραφική στην Accademia di Belle Arti di Brera και βιομηχανικό σχέδιο στο Istituto Europeo di Design στο Μιλάνο. Ακολουθεί διπλή καριέρα, ως καθηγητής και ως δημιουργός. Διδάσκει στην Accademia di Belle Arti di Carrara στο Μπέργκαμο της Ιταλίας και είναι υπεύθυνος διδασκων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος των Ψηφιακών Μορφών Τέχνης στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών και στο Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο. Ο Δημήτρης Κόζαρης δημιουργεί βίντεο χρησιμοποιώντας υλικό από κινηματογραφικές ταινίες, το οποίο επανασυνθέτει και συνδέει με δικό του οπτικοακουστικό υλικό. Το τελικό αποτέλεσμα λειτουργεί σαν μια εναλλακτική θεώρηση του πρωτότυπου.

Ο Δημήτρης Κόζαρης ζει και εργάζεται στην Αθήνα και στο Μιλάνο.

Στην έκθεση «Σύνοψις 1» παρουσιάζει το βίντεο **Η κατάκτηση μιας ανύπαρκτης Δύσης**, το οποίο δημιούργησε ύστερα από έρευνα και ανάλυση 250 κινηματογραφικών ταινιών γουέστερν. Το έργο αυτό παρουσιάστηκε για πρώτη φορά πριν από λίγους μήνες στο Stedelijk Museum Voor Actuele Kunst στη Γάνδη.

**Το έντυπο αυτό, έγινε με αφορμή την έκθεση
«Σύνοψις 1 – Επικοινωνίες» στο Εθνικό Μουσείο
Σύγχρονης Τέχνης τον Οκτώβριο του 2000.
Οργάνωση Εκπαιδευτικού Προγράμματος: Εθνικό
Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
Επιμέλεια - Υλοποίηση: Κατερίνα Ζαχαροπούλου
© Ε.Μ.Σ.Τ. 2000
Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
Λεωφ. Καλλιρρόης & Αμβ. Φραντζή
(πρώην εργοστάσιο ΦΙΞ)
Τηλ. 01 – 9242111- 2, Φαξ 01- 9245200**

